

Bank Spółdzielczy w Białej

Grupa BPS

*Ujawnienie informacji o charakterze ilościowym
i jakościowym dotyczących adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Białej oraz innych informacji
określonych w Prawie Bankowym i Rekomendacji
KNF podlegających ogłoszeniu
według stanu na dzień 31.12.2023 r.*

Wprowadzenie

Raport „Ujawnienie informacji o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczących adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Białej oraz innych informacji określonych w Prawie Bankowym i Rekomendacji KNF podlegających ogłoszeniu według stanu na dzień 31.12.2023 roku”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym Raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art.447 Rozporządzenia CRR. Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (EU) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Raport został przygotowany zgodnie z „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Białej”, przyjętą przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku.

Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2023 r.

Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.bsbiala.pl>

Nota

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: Bank Spółdzielczy w Białej,
- 2) kod LEI Banku to: 25940095XXGER1RIZX33,
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w tysiącach złotych, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku,
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości,
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

Spis Treści

1. Informacje ogólne o Banku	4
2. Tabela EU KM1- Najważniejsze wskaźniki.....	5
3. Ujawnienie informacji dotyczące ryzyka operacyjnego - zgodnie z Rekomendacją M...7	
4. Ujawnienie informacji dotyczące ryzyka płynności - zgodnie z Rekomendacją P ..	8
5. Ujawnienie informacji na podstawie Rekomendacji Z	15
6. Ujawnienia informacji przewidzianych w Prawie bankowym.....	16
System zarządzania.....	16
System zarządzania ryzykiem.....	17
System kontroli wewnętrznej	24
Opis polityki wynagrodzeń.....	28
Informacja o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Białej wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.....	31
Dodatkowe informacje wynikające z Art. 111 a Prawa bankowego.....	33
7. Oświadczenie Zarządu.....	34

1. Informacje ogólne o Banku

1. Bank prowadzi działalność pod nazwą: Bank Spółdzielczy w Białej.
2. Adres siedziby Banku: 48-210 Biała, ul. Prudnicka 29 A, powiat prudnicki, woj. opolskie.
3. Forma prawna: Spółdzielnia.
4. Bank zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego celem funkcjonowania jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
5. Podstawa prawna działalności Banku: Bank Spółdzielczy w Białej działa w oparciu o Statut uchwalony przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 14.12.1994 r. z późniejszymi zmianami, wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy KRS.
6. Bank prowadzi działalność od dnia 20 września 1950 r. i jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS: 0000028218 prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy KRS postanowieniem z dnia 13.08.2001 r. znak OP.VIII NS – REJ.KRS/2981/01/23.
7. Bankowi nadano numery identyfikacyjne:
  - a. w systemie REGON - 000504841 (zaświadczenie Urzędu Statystycznego w Opolu z dnia 14.01.2003 r.),
  - b. w systemie NIP - 755-000-68-91 (decyzja Urzędu Skarbowego w Prudniku z dnia 17.06.1993 r.),
  - c. kod bankowy - 89030002.
8. Bank Spółdzielczy w Białej prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
  - a. Centrala - 48-210 Biała ul. Prudnicka 29 A,
  - b. Punkt Kasowy - 48-210 Biała ul. Rynek 14,
  - c. Punkt Kasowy - 48-220 Łącznik ul. św. Walentego 17.
9. Teren prowadzenia działalności: według § 2 ust.2 Statutu, Bank Spółdzielczy w Białej działa na terenie województwa opolskiego.
10. Bank Spółdzielczy w Białej na dzień 31.12.2023 r. nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

2. Tabela EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki

		31.12.2023 r.	31.12.2022 r.
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	20 583	16 930
2	Kapitał Tier I (tys. zł)	20 583	16 930
3	Łączny kapitał (tys. zł)	20 743	17 090
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	77 986	70 677
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	26,3937	23,9537
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	26,3937	23,9537
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	26,5986	24,1799
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000	8,0000
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000	2,5000
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000	2,5000
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000	10,5000
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	18,3937	15,9537
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	194 204	165 225
14	Wskaźnik dźwigni (%)	10,5988	10,2466

	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000	3,0000
	Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000	3,0000
	Wskaźnik pokrycia wpływów netto*		
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	85 751	58 224
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	36 291	28 298
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	4 636	3 369
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	31 655	24 929
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	270,8910	233,5571
	Wskaźnik stabilnego finansowania netto*		
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	154 607	130 494
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	89 804	86 850
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	172,1600	150,2500

* Bank jako uczestnik systemu ochrony instytucjonalnej jest zwolniony z indywidualnego spełniania wymogu pokrycia płynności

Suma funduszy własnych wzrosła w stosunku do stanu z dnia 31-12-2022 r. o kwotę 3 653 tys. zł i na datę 31-12-2023 r. wyniosła 20 743 tys. zł. Na dzień 31-12-2023 r. wielkość łącznego współczynnika kapitałowego kształtowała się na poziomie 26,5986 %, co pozwala stwierdzić, iż poziom funduszy własnych Banku zabezpiecza poziom zidentyfikowanych ryzyk. Wskaźnik dźwigni na dzień 31-12-2023 r. kształtował się na poziomie 10,5988 % i w stosunku do stanu z 31-12-2022 r. odnotowano wzrost o 0,3522 %. Wskaźnik stabilnego finansowania na dzień 31-12-2023 r. wyniósł 172,1600 % i w porównaniu do stanu z 31-12-2022 r. odnotowano wzrost o 21,9100 %, co świadczy o stabilności bazy depozytowej Banku.

3.Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

W 2023 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli, na łączną kwotę 6 593,73 zł.

(w zł)

Rodzaje zdarzenia	Kategoria zdarzeń w ramach rodzaju	Straty brutto	Strata netto
1. Oszustwa wewnętrzne	1. Działania nieuprawnione	-	-
	2. Kradzież i oszustwo	-	-
2. Oszustwa zewnętrzne	1. Kradzież i oszustwo	-	-
	2. Bezpieczeństwo systemów	-	-
3. Zasady dotyczące zatrudniania oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	1. Stosunki pracownicze	-	-
	2. Bezpieczeństwo środowiska pracy	-	-
	3. Podziały i dyskryminacja	-	-
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1. Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	-	-
	2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	-	-
	3. Wady produktów	709,42	709,42
	4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje	-	-
	5. Usługi doradcze	-	-
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	-	-
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Systemy	2 857,41	2 857,41
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	3 013,94	2 713,94
	2. Monitorowanie i sprawozdawczość		
	3. Napływ i dokumentacja klientów		
	4. Zarządzanie rachunkami klientów		
	5. Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)		
	6. Sprzedawcy i dostawcy	12,96	12,96
SUMA		6 593,73	6 293,73

Polityka działania Banku związana z redukcją ryzyka operacyjnego jest ukierunkowana przede wszystkim na działania prewencyjne. W celu zapobiegania występowaniu ryzyka stosowane są następujące metody:

- 1) testowanie w ramach funkcji kontroli,
- 2) odpowiednie procedury dotyczące dokonywania operacji i limity w zakresie podejmowania decyzji, mające na celu ograniczenie strat mogących powstać z tytułu

błędów popełnianych przez ludzi,

- 3) automatyzacja wykonywania czynności, stosowana w celu zapobiegania błędom ludzkim,
- 4) szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne dla pracowników, mające na celu uświadomienie istnienia ryzyka i sposobów zapobiegania mu,
- 5) przekazywanie bieżących informacji na temat istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego, w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się ryzyka,
- 6) monitorowanie zdarzeń ryzyka operacyjnego, gromadzenie informacji dotyczących ryzyka i ich okresowa analiza,
- 7) okresowe raportowanie na temat poziomu ryzyka i obszarów szczególnie narażonych na ryzyko.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest wspierany przez system informatyczny OperNet. W całym roku 2023 nie wystąpiły incydenty zagrażające ciągłości działania Banku i świadczenia usług.

4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności - wynikające z Rekomendacji P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

W systemie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza - sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie ryzyka płynności ze strategią i planem finansowym Banku, oraz ocenia adekwatność i skuteczność procesu.

- 2) Zarząd Banku - odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem płynności oraz monitorowanie efektywności tego procesu poprzez wskazanie osób i komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z ryzykiem płynności oraz narzędzi do pomiaru i monitorowania płynności Banku.
- 3) Prezes Zarządu – sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w szczególności nadzoruje zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie oraz dostarcza kompleksowych i zrozumiałych informacji na temat ryzyka płynności, poprzez składanie informacji na posiedzeniach organów Banku, umożliwiającym Radzie Nadzorczej i Zarządowi zrozumienie profilu ryzyka płynności Banku.
- 4) Wiceprezes Zarządu ds. finansowo – księgowych – zapewnienia płynność Banku sprawując bieżący nadzór nad przestrzeganiem zasad zarządzania ryzykiem płynności poprzez wdrożenie, a także zapewnienie prawidłowości realizacji odpowiednich strategii i polityk zarządzania ryzykiem płynności w zakresie dokonywanych czynności w podległych komórkach organizacyjnych; zarządzanie płynnością śróddzienną i krótkoterminową; zarządzanie płynnością średnio i długoterminową w zakresie lokowania nadwyżek środków finansowych; kształtowanie optymalnej struktury aktywów i pasywów oraz ich wolumenu z uwzględnieniem terminów zapadalności i wymagalności; projektowanie planu pozyskania środków uznanych za stabilne źródło finansowania.
- 5) Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz we współpracy ze Stanowiskiem Obsługi Informatycznej i Sprawozdawczości – wykonuje zadania związane z pomiarem i monitorowaniem ryzyka płynności w Banku.
- 6) pozostałe komórki organizacyjne Banku – są zobowiązane do przygotowania i dostarczenia informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowych w Banku i zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) baza depozytowa - wszystkie depozyty od podmiotów finansowych (z wyłączeniem banków), podmiotów niefinansowych, instytucji rządowych i samorządowych oraz innych instytucji nie będących bankami;
- 2) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
- 3) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 4) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;

- 5) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy;
- 6) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 7) aktywa płynne - pozycje bilansowe oraz pozabilansowe precyzyjnie określone przez Bank, zapewniające pokrycie zapotrzebowania na płynność w warunkach normalnych i warunkach skrajnych w horyzoncie czasowym do 30 dni;
- 8) Tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka płynności, jaki zamierza ponosić Bank. Im większa tolerancja ryzyka Banku, tym więcej ryzyka zaakceptuje on w celu osiągnięcia korzyści finansowych ze swojej działalności. Poziom tolerancji ryzyka płynności Banku powinien wynikać z apetytu na ryzyko Banku wpisanego w założenia całościowej strategii działalności banku i być z nim spójny.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów finansowych oraz samorządowych, a ich udział w sumie bilansowej na dzień 31-12-2023 r. wynosi 87,28%. Bank w zakresie strategii finansowania swojej działalności stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania. Wskaźnik udziału środków obcych stabilnych do aktywów netto wynosi na dzień analizy 58,39%. Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzystuje na działalność kredytową gromadzone są w Banku Zrzeszającym na rachunkach bieżących i lokatach terminowych. Bank wolne środki inwestuje także w dłużne papiery wartościowe, w dużej mierze w krótkoterminowe bony pieniężne NBP.

Bank dostosowuje skalę działalności do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego oraz Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na zasadach określonych w Umowie.

Bank Spółdzielczy w Białej jest członkiem Zrzeszenia BPS, które tworzy Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. (Bank Zrzeszający) i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze oraz jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, będącego instytucjonalnym systemem ochrony utworzonym w celu ochrony uczestników, a w szczególności w celu zagwarantowania ich płynności i wypłacalności w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna.

Rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku:

Zarządzając ryzykiem płynności Bank powinien utrzymywać odpowiednią nadwyżkę płynności, złożoną z łatwo zbywalnych aktywów, w celu zabezpieczenia możliwości przetrwania sytuacji kryzysowych związanych z ryzykiem płynności.

Aktywa wchodzące w skład nadwyżki płynności powinny spełniać następujące wymogi:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) wysoka płynność na rynku lub transakcji bezpośrednich,
- 4) łatwa zbywalność,
- 5) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania tych aktywów w celu pozyskania środków,
- 6) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Utrzymywana wielkość nadwyżki płynności powinna być:

- 1) adekwatna do poziomu ryzyka płynności, na jakie narażony jest Bank,
- 2) powiązana z potrzebami płynnościowymi w skrajnych warunkach,
- 3) dostosowana do tolerancji ryzyka płynności Banku,
- 4) obliczona z uwzględnieniem wszystkich istotnych źródeł ryzyka płynności,
- 5) obliczona z zastosowaniem odpowiednich korekt w odniesieniu do aktywów, które mogą zostać zastawione w Banku Zrzeszającym (lub Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS. S.A.), w celu realistycznego odzwierciedlenia kwoty finansowania, jaką Bank może efektywnie uzyskać z tytułu zastawienia tych aktywów w scenariuszach warunków skrajnych.

Według danych na dzień 31 grudnia 2023 r. nadwyżka środków płynności wynosiła 68 996 tys. zł. Na tą wartość składała się:

- 1) Podstawowa rezerwa płynności – 59 594 tys. zł;
- 2) Uzupełniająca rezerwa płynności – 9 402 tys. zł.

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art. 8 ust. 2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie stosowania przepisów Rozporządzenia CRR dotyczących LCR oraz NSFR. Jednocześnie BPS S.A., jako Bank Zrzeszający, został upoważniony do stosowania wymogów w zakresie LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących Uczestnikami Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, które to banki otrzymały zezwolenie KNF na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie LCR i NSFR.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR na bazie skonsolidowanej sytuacji wszystkich Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS wg stanu na 29 grudnia 2023 r.

Miara - sytuacja skonsolidowana	2023 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - zagregowany	1,00	3,2627
NSFR - zagregowany	1,00	1,8922

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS Spółdzielnia ustaliła również wewnętrzne limity w odniesieniu do miary LCR i NSFR, których Banki Uczestnicy powinny przestrzegać na bazie indywidualnej, na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie przyjętych w Banku wiążących wewnętrznych miar płynności LCR i NSFR na bazie indywidualnej wg stanu na 29 grudnia 2023 r.

Miara - limity wewnętrzne	2023 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - indywidualny	100,00%	314,22
NSFR - indywidualny	100,00%	172,92

Pomiar przepływów pieniężnych z tytułu aktywów i pasywów ma na celu identyfikację potencjalnych przyszłych niedopasowań (luki), tak by można było oszacować ekspozycję na niedopasowanie oraz zidentyfikować źródła płynności w celu złagodzenia potencjalnych rodzajów ryzyka. Pomiar przepływów obejmuje analizę i oszacowanie przyszłych wpływów Banku oraz przyszłej wartości jego aktywów w stosunku do przyszłych wypływów z punktu widzenia płynności. Luka powinna być ustalana z uwzględnieniem aktywów i pasywów, zobowiązań pozabilansowych oraz oczekiwanej zdolności do kompensacji niedoborów w narastających przedziałach czasowych, w rozbiciu na wszystkie znaczące grupy aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych. Konstruując lukę należy dokonywać prognoz przepływów kontraktowych (luka prosta), jak i urealnionych (luka urealniona). Założenia służące konstrukcji luki powinny być uzasadnione i odpowiednie, udokumentowane oraz okresowo rewidowane i zatwierdzane. Szczególne znaczenie mają założenia dotyczące okresów utrzymywania depozytów na żądanie, aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych o niepewnych przepływach pieniężnych oraz dotyczące dostępności alternatywnych źródeł finansowania w okresie problemów z płynnością. Założenia co do płynności rynku takich pozycji powinny być korygowane zgodnie z warunkami rynkowymi oraz specyficznymi dla Banku okolicznościami. Należy wyceniać aktywa ostrożnie, zgodnie z zasadami rachunkowości i standardami nadzorczymi. W zarządzaniu ryzykiem Bank musi brać pod uwagę fakt, iż wyceny mogą ulec pogorszeniu pod wpływem wystąpienia warunków skrajnych na rynku i wziąć to pod uwagę przy ocenie realności sprzedaży aktywów i wpływu takiej sprzedaży na pozycję płynnościową Banku.

Zestawienie terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów (do 1 roku)

LUKA	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 do 3 miesięcy	Powyżej 3 do 6 miesięcy	Powyżej 6 miesięcy do 1 roku
AKTYWA RAZEM	72 172	1 800	2 546	4 950
PASYWA RAZEM	113 131	19 340	5 590	15 678
LUKA OGÓLEM	-40 959	-17 539	-3 045	-10 727
AKTYWA SKUMULOWANE	72 172	73 972	76 518	81 469
PASYWA SKUMULOWANE	113 131	132 470	138 061	153 739
LUKA SKUMULOWANA	- 40 959	-58 498	-61 543	-72 270
WSKAŹNIK PŁYNNOSCI OGÓLEM	0,64	0,09	0,46	0,32

WSKAŹNIK PŁYNNOŚCI SKUMULOWANY	0,64	0,56	0,55	0,53
--------------------------------	------	------	------	------

Zestawienie urealnionych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów (do 1 roku)

LUKA	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 do 3 miesięcy	Powyżej 3 do 6 miesięcy	Powyżej 6 miesięcy do 1 roku
AKTYWA RAZEM	71 934	1 800	2 546	4 950
PASYWA RAZEM	35 956	6 677	15 302	47 625
LUKA OGÓŁEM	35 978	-4 877	-12 756	-42 674
AKTYWA SKUMULOWANE	71 934	73 734	76 280	81 230
PASYWA SKUMULOWANE	35 956	42 633	57 935	105 560
LUKA SKUMULOWANA	35 978	31 102	18 345	-24 329
WSKAŹNIK PŁYNNOŚCI OGÓŁEM	2,00	0,27	0,17	0,10
WSKAŹNIK PŁYNNOŚCI SKUMULOWANY	2,00	1,73	1,32	0,77

Wskaźniki luki

Lp.	LUKA	Limit	Wskaźnik luki
1	do 1 miesiąca	min. 1,00	2,00
2	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	min. 0,90	1,73
3	powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	min. 0,90	1,32
4	powyżej 6 miesięcy do 1 roku	min. 0,60	0,77
5	powyżej 1 roku do 3 lat	min. 0,60	0,87
6	powyżej 3 lat do 5 lat	min. 0,90	3,05
7	powyżej 5 lat do 10 lat	min. 0,90	2,00
8	powyżej 10 do 20 lat	min. 0,90	3,08
9	powyżej 20 lat	min. 0,90	-

Dywersyfikacja źródeł finansowania Banku:

Ryzyko koncentracji może być głównym źródłem ryzyka płynności, ponieważ koncentracja zarówno aktywów, jak i źródeł finansowania może prowadzić do problemów z płynnością. W procesie zarządzania płynnością należy brać pod uwagę koncentrację aktywów, która może zmniejszyć zdolność Banku do generowania płynności w przypadku zmniejszenia płynności danych rynków aktywów, a także koncentrację ryzyka płynności w zakresie źródeł finansowania.

Należy dywersyfikować dostępne źródła finansowania w krótkim, średnim i długim okresie:

- 1) cele dywersyfikacyjne powinny stanowić część średnio- i długoterminowych planów finansowania oraz być zgodne z procesem budżetowania i planowania biznesowego,
- 2) plany finansowania powinny brać pod uwagę korelacje między źródłami finansowania i warunkami rynkowymi.

Bank konstruując testy warunków skrajnych powinien brać pod uwagę trzy warianty:

- 1) wariant wewnętrzny – zakładający niechęć do banku innych uczestników rynku,
- 2) wariant systemowy – zakładający ograniczenie dostępnego finansowania,
- 3) wariant stanowiący kombinację obu powyższych wariantów.

W ramach każdego wariantu Bank będzie analizował co najmniej dwa różne scenariusze:

- 1) bardziej dotkliwy - w krótkim horyzoncie czasowym (do 1 m-ca),
- 2) mniej dotkliwy - w średnim horyzoncie czasowym (do 1 roku).

Zakres i częstotliwość przeprowadzania testów warunków skrajnych powinna być współmierna do charakteru, rozmiaru i skali działalności banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka.

Rezultaty testów warunków skrajnych powinny służyć:

- 1) jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji banku,
- 2) do dostosowania profilu płynnościowego Banku do przyjętej tolerancji ryzyka,
- 3) do oceny adekwatności bufora aktywów płynnych,
- 4) jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności Banku oraz określania strategii i taktyki działania na wypadek pojawienia się warunków skrajnych płynności – w zależności od stopnia, w jakim przewidywane deficyty w finansowaniu są większe niż (lub przewidywane nadwyżki są mniejsze niż) te wynikające z tolerancji ryzyka płynności, Zarząd Banku powinien przekazać do akceptacji Rady Nadzorczej propozycje zmian w tym zakresie,
- 5) jako element w procesie planowania strategicznego Banku,
- 6) jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem,
- 7) bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- 8) jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

Konstrukcje testów powinny podlegać przeglądom co najmniej raz w roku lub z większą częstotliwością w sytuacji zmian warunków rynkowych lub biznesowych, aby zapewnić odpowiednią specyfikację i stopień dotkliwości. Przeglądy powinny uwzględniać zmiany warunków rynkowych, zmiany charakteru, skali i rozmiaru działalności lub złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka banku, a także faktyczne doświadczenia banku w zakresie przewyższania warunków skrajnych.

Plan awaryjny powinien określać:

- 1) działania będące odpowiedzią na poważne zakłócenia w zdolności Banku do terminowego finansowania niektórych lub wszystkich rodzajów działalności po uzasadnionych kosztach,
- 2) zdywersyfikowany zestaw dostępnych źródeł finansowania wraz z szacunkami wielkości środków, tak aby mieć przegląd potencjalnie dostępnych narzędzi w sytuacji awaryjnej,
- 3) hierarchizację ważności procedur określających szczegółowo kiedy i w jaki sposób każde z działań powinno być uruchomione,
- 4) czas potrzebny na pozyskanie dodatkowych środków z każdego ze źródeł awaryjnych.

Scenariusze planu awaryjnego powinny:

- 1) obejmować poważne zakłócenia płynności mające charakter:
  - a) wewnętrzny,
  - b) systemowy,

c) stanowiący kombinację obu wyżej wymienionych scenariuszy.

2) być spójne ze scenariuszami testów warunków skrajnych,

Plan awaryjny płynności powinien jednoznacznie i precyzyjnie określać obowiązki i odpowiedzialności, w tym upoważnienie do uruchomienia planu, proces podejmowania decyzji, czas, w jakim należy podejmować poszczególne działania, oraz które problemy powinny być przekazane zgodnie ze ścieżką podejmowania decyzji w zakresie posiadanych upoważnień. Wszyscy pracownicy, którzy są przewidziani w realizacji planu awaryjnego powinni mieć bezpośredni dostęp do jego aktualnej wersji. Plan awaryjny płynności powinien zapewniać skuteczną wewnętrzną koordynację i komunikację pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi i lokalizacjami Banku, m.in. poprzez dostarczanie aktualnej, precyzyjnej i spójnej informacji. Plan awaryjny powinien zapewniać skuteczny sposób komunikowania się z podmiotami zewnętrznymi, których działania mogą istotnie wpłynąć na pozycję płynności Banku i mogą różnić się w zależności od źródła problemu. Komunikaty powinny zawierać spójną, precyzyjną i jednoznaczną informację przekazywaną w czasie występowania warunków skrajnych, mającą na celu uspokojenie otoczenia Banku i zapewnienie, że Bank panuje nad sytuacją. Plan awaryjny powinien również określać sposób i czas, w jakim należy przekazywać informacje. Plany awaryjne płynności powinny być przeglądane i testowane co najmniej raz w roku lub z większą częstotliwością w sytuacji zmian warunków rynkowych lub biznesowych i aktualizowane w oparciu o rezultaty testów warunków skrajnych.

Częstotliwość i rodzaj wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności przedstawia poniższa tabela:

Częstotliwość	Lp.	Czego dotyczy	Odbiorca
Codziennie	1	sprawdzenia stanu gotówki w kasach oraz skarbcu na początek dnia	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych
	2	sprawdzania większych wypłat z rachunku klientów, wypłat kredytów oraz wpłat w danym dniu i w dniu następnym	
	3	ustalenia stanu gotówki pozostającej w dyspozycji Banku (kasy, skarbiec)	
	4	uzyskania informacji z Banku Zrzeszającego o stanie rachunku bieżącego	
	5	ustalenia stanu gotówki odprowadzanej do Banku Zrzeszającego lub określenie zapotrzebowania na gotówkę	
	6	sporządzenia zbiorczych zestawień uznaniowych i obciążeniowych z dokumentów własnych i przyjętych dyspozycji klientów z dnia poprzedniego oraz z dnia bieżącego	
	7	wyliczenia stanu rachunku bieżącego	
	8	ustalenia kwot deklarowanych na lokatę typu O/N	
	9	ustalenia kwot deklarowanych na lokaty terminowe na okresy dłuższe	
	10	sporządzenia pozostałej dokumentacji do zadeklarowanych kwot lokat	
Miesięcznie	1	Kalkulacja nadzorczych miar płynności	Zarząd
	2	Zestawienie terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów oraz ich urealnienie	
	3	Zestawienia dotyczące potencjalnych możliwości zabezpieczenia krótkoterminowej płynności	
	4	Raport stabilności bazy depozytowej	

	5	Stopień wykorzystania wszystkich obowiązujących w Banku limitów płynności	
	6	Analiza podstawowych wskaźników ekonomicznych	
	7	Scenariusze sytuacji kryzysowej	
	8	Testy warunków skrajnych	
Kwartalnie	1	Ocena ryzyka płynności (zał. nr 9 do SIZ) w zakresie jak powyżej	Rada Nadzorcza

5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

Zarządzanie konfliktami interesów – ujawnienia zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6

W Banku Spółdzielczym w Białej, podstawowe obszary ryzyka konfliktu interesów obejmują:

- 1) konflikt dotyczący relacji i transakcji Banku z członkami organów, a także transakcji z podmiotami powiązаныmi z członkami organów,
- 2) konflikt dotyczący transakcji Banku z pracownikami, a także z podmiotami powiązаныmi (w tym personalnie) z pracownikami,
- 3) konflikt dotyczący powiązań personalnych w strukturze organizacyjnej Banku,
- 4) konflikt dotyczący zawierania transakcji z podmiotami powiązаныmi z Bankiem,
- 5) konflikt dotyczący zawierania transakcji z różnymi klientami w sytuacji konfliktu interesów,
- 6) wręczania i przyjmowania prezentów.

Bank z uwagi na ochronę swoich interesów oraz konieczność przestrzegania prawa zarządza konfliktem interesów:

- 1) rzeczywistym,
- 2) potencjalnym.

W celu zapobieżenia konfliktowi interesów, każdy pracownik (lub odpowiednio inna osoba powiązana) jest zobowiązany do:

- 1) przestrzegania obowiązujących wewnętrznych aktów prawnych Banku, w szczególności określających łącznie proces zarządzania konfliktami interesów;
- 2) przestrzegania przepisów prawa, w szczególności w zakresie obowiązku zachowania tajemnicy bankowej, zawodowej oraz przedsiębiorstwa;
- 3) w przypadku możliwości wystąpienia konfliktu - powstrzymania się od decydowania lub zabierania głosu w danej sprawie oraz powiadomienia osób, które uprawnione są do podejmowania decyzji;
- 4) przestrzegania zaleceń pokontrolnych, w tym opinii i działań rekomendowanych przez Stanowisko organizacyjno-administracyjne ds. zgodności oraz Zasad Banku.

Stanowisko organizacyjno-administracyjne - ds. zgodności prowadzi rejestr konfliktów interesów. W okresach kwartalnych w ramach ryzyka braku zgodności Stanowisko organizacyjno-administracyjne - ds. zgodności przedstawia organom Banku informacje na temat zidentyfikowanych konfliktów interesów oraz rocznie informację o powiązaniach personalnych i występowaniu konfliktu interesu.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym – zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1

Bank ustalił w "Polityce wynagrodzeń, w tym w polityce wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Białej" maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym nie może przekroczyć 6-krotności.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

6.Ujawnienia informacji przewidzianych w Prawie bankowym.

Bank zgodnie z przepisami ustawy – Prawo bankowe posiada system zarządzania, składający się z systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

System zarządzania

W Banku Spółdzielczym w Białej funkcjonuje system zarządzania zgodny z przepisami Ustawy Prawo bankowe.

System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku oraz oceny prowadzonej działalności bankowej.

W ramach systemu zarządzania w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej, ponadto system zarządzania w Banku obejmuje również procedurę anonimowego zgłaszania wskazanemu członkowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach – Radzie Nadzorczej Banku, naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych. W ramach w/w procedury, Bank zapewnia pracownikom, którzy zgłaszają naruszenia, ochronę, co najmniej przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania.

Wskazane wyżej zadania systemu zarządzania ryzykiem mają na celu zapewnienie legalności działania Banku oraz bezpieczeństwa zgromadzonych w nim środków przez ustalenie ryzyka powstającego w działalności Banku, monitorowanie go i zarządzanie nim oraz zapewnienie przestrzegania przepisów. Ma to wspomagać prawidłowe, efektywne i skuteczne kierowanie Bankiem.

System zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza, w tym Komitet Audytu

- 2) Zarząd,
- 3) Prezes Zarządu,
- 4) Stanowisko zarządzania ryzykami i analiz (komórka ds. ryzyka),
- 5) Stanowisko organizacyjno – administracyjne - ds. zgodności (komórka ds. zgodności),
- 6) Stanowisko administracji i windykacji kredytów (komórka ds. monitoringu kredytowego i klasyfikacji należności),
- 7) Komitet Kredytowy,
- 8) audyt wewnętrzny (realizowany przez SS Ochrony Zrzeszenia BPS),
- 9) pozostałe komórki organizacyjne Banku.

Zakres kompetencji wygląda następująco:

Rada Nadzorcza:

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym również nadzór nad adekwatnością i skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór w szczególności przez:
  - 1) zatwierdzenie określonego przez Zarząd akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka (apetyt na ryzyko) oraz monitoruje jego przestrzeganie.
  - 2) zatwierdzenie przyjętej przez Zarząd strategii zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie jej przestrzegania;
  - 3) nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma w banku system zarządzania ryzykiem;
  - 4) nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w zakresie systemu Zarządzania ryzykiem, w zależności od wewnętrznego podziału zadań w Zarządzie,
  - 5) określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
  - 6) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.
3. Rada Nadzorcza przyjmuje odpowiednie informacje sprawozdawcze i wyniki kontroli wewnętrznej, na ich podstawie podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie na ryzyko, w tym o dokonaniu rewizji niniejszej Strategii.
4. Rada Nadzorcza nadzorując ryzyko operacyjne szczególną uwagę poświęca zagadnieniom bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych, w tym:
  - 1) zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
  - 2) procesowi tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
  - 3) zarządzaniu elektronicznymi kanałami dostępu,

- 4) współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
  - 5) zapewnieniu adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
  - 6) zarządzaniu jakością danych o kluczowym znaczeniu.
5. Komitet Audytu monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej.

Zadania Zarządu:

1. Zarząd projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym.
2. W szczególności Zarząd realizuje następujące zadania:
  - 1) określanie bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka (apetytu na ryzyko, który następnie zatwierdza Rada Nadzorcza);
  - 2) opracowywanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem;
  - 3) wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
  - 4) nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
  - 5) opracowywanie i akceptowanie polityk oraz zapewnianie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem, zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej, oraz monitorowanie ich przestrzegania;
  - 6) nadzorowanie wielkości i profilu ryzyka w Banku, w tym ryzyka związanego z działalnością podmiotów zależnych,
  - 7) ustanawianie zasad raportowania przez komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w banku.
  - 8) Zarząd Banku zapewnia, że system zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym, jest adekwatny i skuteczny – to znaczy, że proces zarządzania tym ryzykiem dostarcza zamierzonych efektów, oraz jest realizowany w sposób poprawny i odpowiednio do profilu ryzyka na każdym etapie procesu zarządzania ryzykiem, tj. etapach: identyfikacji, oceny, kontroli i zapobiegania, monitorowania i raportowania, a jeśli to konieczne – Zarząd podejmuje działania celem weryfikacji, wprowadzania niezbędnych korekt i udoskonaleń tego systemu, w tym regulacji wewnętrznych dotyczących tego systemu.
  - 9) Zarząd, w ramach posiadanych kompetencji, podejmuje decyzje dotyczące organizacji i działania procesów zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym), a także organizacji i działania środowiska wewnętrznego związanego z zarządzaniem ryzykiem. W tym zakresie Zarząd zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym).

- 10) Zarząd dokonuje regularnych przeglądów strategii i polityk zarządzania ryzykiem (w tym operacyjnym) i systemu zarządzania ryzykiem, w tym zasad zarządzania tym ryzykiem.
- 11) Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank.
- 12) Zarząd odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych, w związku z tym szczególną uwagę poświęca zagadnieniom:
  - a) zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
  - b) tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
  - c) zarządzania elektronicznymi kanałami dostępu,
  - d) współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
  - e) zapewnienia adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
  - f) zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu.

Prezesa Zarządu:

1. Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.
2. Prezes Zarządu w szczególności nadzoruje bezpośrednio zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie.
3. W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym Prezes Zarządu odpowiada również za funkcjonowanie Systemu Informacji Zarządczej dostarczającego Zarządowi oraz Radzie nadzorczej kompleksowych informacji na temat ryzyka.

Zadania komórki ds. ryzyka

1. Zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank, oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez stosowne komórki organizacyjne Banku – stanowi element zarządzania ryzykiem na drugim poziomie.
2. Komórka ds. ryzyka jest odpowiedzialna za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
3. Komórka stosuje i monitoruje mechanizmy kontrolne ustanawiane w ramach kontroli ryzyka, w tym odpowiada za opracowanie regulacji wewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, a także kontroluje przestrzeganie przyjętych w Banku limitów oraz przyjętego apetytu na ryzyko.
4. Komórka może wnioskować o usprawnienie systemu zarządzania ryzykiem oraz przedstawia propozycje zaradzenia naruszeniom polityk, procedur i limitów w zakresie ryzyka.

Zadania komórki ds. monitoringu kredytowego i klasyfikacji należności

1. Zadaniem komórki jest dostarczanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej niezależnych ocen jakości portfela kredytowego (na który składają się udzielone kredyty i pożyczki), rozpoznawanie i dokonywanie pomiaru ryzyka w portfelu – komórka stanowi element drugiego poziomu.
2. Komórka dokonuje:
  - 1) okresowych przeglądów poszczególnych kredytów,
  - 2) sporządza propozycje klasyfikacji należności do odpowiedniej kategorii ryzyka oraz dokonuje ich odpowiedniej wyceny,
  - 3) bada wartość przyjętych zabezpieczeń,
  - 4) ocenia adekwatność rezerw/odpisów na należności i przygotowuje zalecenia dotyczące ich wysokości,
  - 5) dostarcza Zarządowi i Radzie Nadzorczej terminowych informacji dotyczących ryzyka w portfelu kredytowym,
  - 6) zapewnia wykrycie i usunięcie niedociągnięć i braków w dokumentacji zabezpieczeń.

Zadania Komitetu Kredytowego

1. Komitet Kredytowy jest kolegialnym organem opiniodawczym, do kompetencji którego należy wydawanie opinii poprzedzających podjęcie decyzji kredytowej przez Zarząd Banku – Komitet stanowi element drugiego poziomu.
2. Komitet Kredytowy uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego w Banku Spółdzielczym w Białej”.

Zadania komórki ds. zgodności

1. Zadaniem komórki jest zapewnianie przestrzegania polityki zgodności – stanowi ona element drugiego poziomu.
2. Komórka ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
3. Komórka ds. zgodności identyfikuje ryzyko braku zgodności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych, a także poprzez przeprowadzanie wewnętrznych postępowań wyjaśniających.
4. Komórka monitoruje poziom ryzyka braku zgodności pozostały po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka, w szczególności poprzez przeprowadzanie testów zgodności.
5. Komórka ds. zgodności raportuje Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej na temat ryzyka braku zgodności w Banku.

Zadania audytu wewnętrznego

Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad

zarządzania ryzykiem obowiązujących w Banku – stanowi trzeci poziom. Dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich komórek organizacyjnych (w tym komórki ds. ryzyka, komórki ds. zgodności) z polityką Banku oraz innymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

Pozostałe komórki organizacyjne Banku

Pozostałe komórki organizacyjne Banku - mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – stanowią pierwszą linię obrony

Proces zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym:

- 1) odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, wyrażanego przez nieprzekraczanie przyjętego apetytu na ryzyko,
- 2) odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

Zarządzanie ryzykiem realizowane jest na podstawie pisemnych i zatwierdzonych przez Zarząd wewnętrznych regulacji, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka, uznanych przez Bank za istotne.

Do ryzyk istotnych w swojej działalności w roku 2023, Bank zaliczał:

- 1) ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji,
- 2) ryzyko walutowe,
- 3) ryzyko operacyjne,
- 4) ryzyko stopy procentowej,
- 5) ryzyko płynności,
- 6) ryzyko braku zgodności.

Procedury zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa, przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych. Wnioski z przeglądu prezentowane są odpowiednio Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka,
- analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi,
- uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych,

- agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku,
- raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej,
- audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku,
- wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem,
- wdrożenie odpowiedniej kultury zarządzania ryzykiem.

Limity ograniczające ryzyko

W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe, dostosowane do skali, profilu i złożoności działalności Banku. Do każdego istotnego rodzaju ryzyka ustalany jest limit strategiczny na poziomie Banku, zdefiniowany i określony w Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Ustalanie i okresowa weryfikacja wewnętrznych limitów ma na celu dywersyfikację ryzyka w Banku. Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość ustala Zarząd w odpowiednich procedurach.

Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku. Podstawowe wskaźniki wyznaczające ogólny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) zawarte są w planie ekonomiczno-finansowym. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

System informacji zarządczej (SIZ)

System informacji zarządczej (SIZ) jest procesem, którego funkcjonowanie dostarcza informacji niezbędnych do bezpiecznego i efektywnego zarządzania Bankiem, uwzględniając kierowanie sytuacją finansową, monitorowanie i limitowanie ryzyka obciążającego Bank, a także realizację kontroli wewnętrznej i dokonywanie oceny działalności przez organy Banku.

Wprowadzony w Banku System Informacji Zarządczej (SIZ) opiera się na następujących założeniach:

1. Informacje SIZ powinny pozwolić na pełną ocenę działalności Banku;
2. Kontrolę nad funkcjonowaniem SIZ sprawuje Zarząd, który ponosi również odpowiedzialność za jego prawidłowe funkcjonowanie;
3. Informacje SIZ przekazywane są w Banku we wszystkich niezbędnych kierunkach (z uwzględnieniem struktury organizacyjnej Banku).

W ramach Systemu Informacji Zarządczej (SIZ) wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

1. informacje o charakterze strategicznym dla Banku;
2. informacje dotyczące realizacji celów i polityki Banku;
3. informacje dotyczące monitorowania poziomu ryzyka występującego w działalności Banku;
4. informacje dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku;
5. informacje dotyczące realizacji systemu kontroli wewnętrznej Banku.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku Instrukcja sporządzania informacji zarządczej; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.

System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
- 2) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
- 3) rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
- 4) Rekomendacji H KNF dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach;
- 5) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie w Banku:

- 1) skuteczności i efektywności działania;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Na funkcję kontroli składają się:

- 1) mechanizmy kontrolne;
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
  1. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne, co najmniej procesom istotnym.
  2. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez:
    - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej;
    - 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów, o których mowa w § 1, z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne, oraz

kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Struktura systemu kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

- 1) Poziom I to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) Poziom II to co najmniej komórka do spraw zgodności oraz inne komórki organizacyjne w strukturach Banku, niezależne od procesu zarządzania ryzykiem na Poziomie I;
- 3) Poziom III to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Kontrola realizowana na Poziomie I

1. Celem kontroli realizowanej na Poziomie I jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
2. Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

Kontrola realizowana na Poziomie II

1. Kontrola realizowana na Poziomie II to czynności kontrolne realizowane przez specjalnie dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne Banku, niezależne od zarządzania ryzykiem i kontroli wykonywanych na Poziomie I, z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych.
2. Kontrola, o której mowa w ust. 1 ma charakter ciągły i kompleksowy. Celem kontroli realizowanej na Poziomie II jest ocena skuteczności mechanizmów kontrolnych na Poziomie I i Poziomie II oraz ocena prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w działalności Banku.
3. W strukturach Banku działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność komórki do spraw zgodności.

Kontrola realizowana na Poziomie III

1. Kontrola realizowana na Poziomie III to audyt wewnętrzny realizowany przez Departament Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, który ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w Banku.
2. Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność kontroli realizowanych na Poziomie I i II, a także ocenia skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem.

3. Zasady organizacji i realizacji audytu wewnętrznego są uregulowane w Załączniku nr 11 do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Odpowiedzialność organów zarządzających i nadzorujących za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienia skutecznego i adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej

Zarząd Banku

1. Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich komórkach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli oraz komórkę do spraw zgodności.
2. Zarząd Banku zapewnia niezależność komórce do spraw zgodności oraz zapewnia środki finansowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracownika na tym stanowisku.
3. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z komórką do spraw zgodności oraz Spółdzielnią SOZ BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
4. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
5. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:
  - 1) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
  - 2) odpowiada za opracowanie Polityki Zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Komitetowi Audytu Banku, raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności;
  - 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki Zgodności, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.
6. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą Banku o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa w ust. 5.

Rada Nadzorcza Banku

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.

2. Rada Nadzorcza Banku monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki do:
  - 1) Komórki do spraw zgodności (raporty kwartalne i roczne),
  - 2) Audytu Wewnętrznego SSOZ (raporty z audytu oraz raport z działalności Pionu Audytu SSOZ),
  - 3) Zarządu SSOZ (np. w zakresie istotnych informacji wpływających na ocenę),
  - 4) Zarządu Banku (np. istotne informacje dotyczące badania sprawozdania finansowego, wyników inspekcji UKNF, UOKIK),
  - 5) raporty zawierające wyniki testowania poziomego i pionowego,
  - 6) Zarządu Banku (np. istotne informacje dotyczące badania sprawozdania finansowego, wyników inspekcji UKNF, UOKIK),
  - 7) oraz inne informacje istotne dla oceny systemu kontroli wewnętrznej (np. realizacja celów w oparciu o ustalone kryteria).
3. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej I i II poziomu, w tym corocznej oceny adekwatności skuteczności funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności. Ocena skuteczności i adekwatności realizacji funkcji audytu wewnętrznego jest realizowana wyłącznie przez Radę Nadzorczą Spółdzielni SOZ BPS.
4. Rada Nadzorcza przeprowadza oceny, o których mowa w ust. 3, na podstawie opinii Komitetu Audytu.
5. Rada Nadzorcza Banku informuje Spółdzielnię o wynikach oceny, o której mowa w ust. 3.
6. W ramach zapewnienia przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza Banku:
  - 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku, dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
  - 2) zatwierdza Politykę Zgodności;
  - 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

Zarząd i Rada Nadzorcza Spółdzielni SOZ BPS

1. Zarząd Spółdzielni SOZ BPS odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej Spółdzielni, który obejmuje funkcję audytu wewnętrznego oraz zapewnienie niezależności tej funkcji.
2. Rada Nadzorcza Spółdzielni monitoruje skuteczność funkcji audytu wewnętrznego w Systemie Ochrony na podstawie informacji uzyskanych od Zarządu Spółdzielni oraz Pionu Audytu.
3. Rada Nadzorcza Spółdzielni dokonuje oceny adekwatności i skuteczności działania w Systemie Ochrony funkcji audytu wewnętrznego.

Opis polityki wynagrodzeń

„Polityka wynagrodzeń, w tym polityka wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Białej” zwana dalej Polityką wynagrodzeń została przyjęta przez Zarząd i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.

Bank opracował Politykę wynagrodzeń na podstawie:

- 1) Ustawy Prawo bankowe – art. 9ca,
- 2) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,
- 3) Wytycznych dotyczących prawidłowej polityki wynagrodzeń, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 75 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE, i ujawniania informacji zgodnie z art. 450 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 - EBA/GL/2015/22,
- 4) Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych uchwałą KNF nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 r.,
- 5) Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego z października 2020 r.

Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagrodzeń w Banku jest:

- 1) określenie zasad ustalania, wypłaty i monitorowania zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Białej, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,
- 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka,
- 3) wspieranie realizacji strategii działania Banku i strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie konfliktu interesów,
- 4) zapewnienie neutralności pod względem płci.

Bank realizuje Politykę wynagrodzeń odpowiednio do formy prawnej, w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

Bank, opracowując Politykę wynagrodzeń, zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2021/923 z dnia 25 marca 2021 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria służące ustaleniu obowiązków kierowniczych, funkcji kontrolnych, istotnych jednostek gospodarczych i znaczącego wpływu na profil ryzyka istotnej jednostki gospodarczej oraz określające kryteria służące ustaleniu pracowników lub kategorii pracowników, których działalność zawodowa wpływa na profil ryzyka tych instytucji w sposób porównywalnie tak istotny, jak w przypadku pracowników lub kategorii

pracowników, o których mowa w art. 93 ust. 3 tej dyrektywy, a także zgodnie z zasadą proporcjonalności, zidentyfikował osoby (pracowników), których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, o których mowa w art. 9ca ust. 1 Ustawy Prawo bankowe.

Na ogólną sumę wynagrodzenia osób objętych Polityką wynagrodzeń składa się wynagrodzenie stałe i zmienne w formie premii uznaniowych i nagród uznaniowych. Zmienne wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.

W celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcania do podejmowania nadmiernego ryzyka, wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność Banku do ryzyka, każdorazowo przed przyznaniem zmiennych składników wynagrodzeń dokonywana jest indywidualna ocena efektów pracy osoby objętej Polityką wynagrodzeń, w stosunku do Członków Zarządu w oparciu o kryterium ilościowej jakościowe, w przypadku pozostałych osób, w oparciu o pozytywne (nienaganne) realizowanie zadań określonych w zakresie czynności.

Ocena efektów Członków Zarządu obejmuje następujące wskaźniki Banku, osiągnęte w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założonego planu ekonomiczno- finansowego:

- 1) zysk netto,
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
- 3) łączny współczynnik wypłacalności,
- 4) wskaźnik płynności LCR,
- 5) jakość portfela kredytowego.

Ocenie podlega stopień wykonania w/w wymienionych wskaźników w poszczególnych latach podlegających ocenie, w stosunku do założeń przyjętych w planach ekonomiczno- finansowych na dany okres. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat i za okres niepełnego roku, za który jest przeprowadzana ocena, plan w zakresie zysku netto, wskaźników ROE i jakości portfela kredytowego jest zrealizowany w min.75%, natomiast w zakresie łącznego współczynnika wypłacalności oraz wskaźnika płynności LCR jest zrealizowany co najmniej w wysokości minimalnego limitu nadzorczego. Zmienne składniki wynagradzania za IV kwartał danego roku mogą być przyznane i wypłacone w ostatnim miesiącu roku kalendarzowego, a wówczas do oceny według kryteriów finansowych przyjmuje się prognozę wykonania wartości wskaźników finansowych, sporządzoną przez Wiceprezesa Zarządu ds. finansowo- księgowych.

Kryteria jakościowe oceny Członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

- 1) uzyskane absolutorium w okresie oceny,
- 2) pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,

3) ogólna dobra ocena realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną, dokonana przez Radę Nadzorczą.

Gwarantowane zmienne składniki wynagrodzenia mają charakter wyjątkowy i występują jedynie w momencie nawiązania stosunku pracy lub zawarcia innej umowy stanowiącej podstawę sprawowania funkcji i ograniczają się do pierwszego roku zatrudnienia lub sprawowania funkcji.

W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

Łączna kwota wypłaconych zmiennych składników wynagradzania osobom objętym Polityką wynagrodzeń w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.

Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość zmiennych składników wynagradzania po przyznaniu, z uwzględnieniem zapisu Polityki wynagrodzeń mówiącego, że wysokość zmiennych składników wynagrodzeń nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia stałego osoby objętej Polityką wynagrodzeń, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę zmiennych składników wynagrodzeń, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzeń.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym nie może przekroczyć 6-krotności.

Bank ma możliwość wstrzymania, ograniczenia, odmowy wypłaty lub realizacji zmiennych składników wynagradzania w szczególności w sytuacji, w której Członek Zarządu:

- 1) uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku, lub był odpowiedzialna za takie działania,
- 2) nie spełnił odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem.

Rada Nadzorczą w roku 2023 na pięciu posiedzeniach omawiała zagadnienia dotyczące polityki wynagrodzeń, w tym dokonała oceny funkcjonowania Polityki wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Białej.

Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń.

W Banku nie został powołany komitet do spraw wynagrodzeń, ponieważ Bank zgodnie z zapisami art. 4 pkt 35 ustawy Prawo bankowe nie jest Bankiem istotnym, który w świetle art. 9cb ust. 1 ustawy Prawo bankowe ma obowiązek powołania w/w komitetu.

Informacja o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Białej wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Na podstawie art. 156 Wytycznych EBA/GL/2021/06, ESMA 35-36-2319 z 02 lipca 2021 r. w sprawie oceny odpowiedniości członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje, oraz uchwały Nr 113/2022 z 14-04-2022 r. Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie uznania poszczególnych banków spółdzielczych za „małe i niezłożone”;

„156. (...) Instytucje niebędące znaczącymi instytucjami powinny dokonywać ponownej oceny odpowiedniości co najmniej raz na dwa lata (...)”.

Rada Nadzorcza dnia 28-12-2023 r. na podstawie danych zawartych w formularzu oceny członków i kandydatów na członków organów banku dokonała wtórnej oceny odpowiedniości indywidualnej Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Białej.

Rada Nadzorcza po dokonaniu wnikliwej analizy przedłożonych dokumentów doszła do przekonania, iż:

Prezes Zarządu - Pan Marcin Gąsior,

Wiceprezes Zarządu ds. handlowych - Pani Katarzyna Olajossy,

Wiceprezes Zarządu ds. finansowo- księgowych - Pani Joanna Kusber,

- 1) posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie adekwatne do pełnionych funkcji w Zarządzie i dają rękojmię pełnienia swoich funkcji w sposób zapewniający niezależność osądu i bycia niezależnym;
- 2) legitymują się dobrą reputacją w życiu zawodowym i osobistym, nie stwarzającą zagrożeń dla utraty reputacji Banku;
- 3) cechują się znajomością rynku bankowego, jak również potrafią działać w ramach formy prawnej Spółdzielni. Posiadają również kompetencje w zakresie głównych obszarów działalności Banku Spółdzielczego w Białej, znają ramy prawne i ramy regulacyjne obowiązujące w banku spółdzielczym, w tym posiadają znajomość aktualnych przepisów powszechnie obowiązującego prawa, rekomendacji wydawanych przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego;
- 4) posiadają bardzo dobrą znajomość języka polskiego;
- 5) posiadają umiejętności i wiedzę z zakresu księgowości i audytu finansowego,
- 6) posiadają umiejętności z zakresu nadzoru, kontroli oraz audytu,
- 7) posiadają umiejętności w zakresie interpretacji informacji finansowych oraz rachunkowości,

- 8) posiadają umiejętności i wiedzę z zakresu modelu biznesowego;
- 9) posiadają umiejętności i wiedzę z zakresu obszaru ryzyka kredytowego;
- 10) posiadają umiejętności i wiedzę z obszaru ryzyka rynkowego;
- 11) posiada umiejętności i wiedzę z obszaru ryzyka operacyjnego (w tym m. in. ryzyka prowadzenia działalności, ryzyka IT, ryzyka prawnego, ryzyka modelu, ryzyka AML, ESG),
- 12) posiada umiejętności i wiedzę z obszaru ryzyka płynności i finansowania,
- 13) posiada umiejętności i wiedzę z obszaru zarządzania kapitałowego;
- 14) posiada umiejętności i wiedzę z obszaru zarządzania ryzykiem braku zgodności, ryzykiem utraty reputacji;
- 15) wywiązują się z powierzonych obowiązków, zgodnie z wymogami wynikającymi z przepisów ustawy Prawo spółdzielcze, ustawy – Prawo bankowe oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz wytycznych i rekomendacji KNF.
- 16) są w stanie poświęcać wystarczającą ilość czasu na pełnienie swoich funkcji w Zarządzie Banku.

Rada Nadzorcza przeanalizowała również kompetencje osobiste członków Zarządu i stwierdziła, iż:

1. słowa i działania członków Zarządu są spójne, a zachowania zgodne z głoszonymi przez Nich wartościami i przekonaniem;
2. podejmują decyzje terminowo na podstawie dostępnych informacji, działając szybko lub zgodnie z określonym sposobem działania;
3. potrafią przekazać wiadomość w sposób zrozumiały i społecznie akceptowalny w odpowiedniej formie;
4. wskazują kierunki działania Banku i zapewniają przywództwo, wspierają pracę zespołową, motywuje pracowników i zapewnia, aby posiadali kompetencje zawodowe odpowiednie do wykonywanych funkcji lub niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów. Są otwarci na krytykę i zapewnia prowadzenie konstruktywnej debaty;
5. identyfikują się z Bankiem i wykazują zaangażowanie;
6. monitorują na bieżąco stan Banku;
7. posiadają wysokie zdolności negocjacyjne;
8. potrafią pracować zespołowo;
9. potrafią kreować i rozwijać realistyczne plany i strategie dotyczące przyszłego rozwoju

Banku;

10. są odporni na stres i potrafią działać logicznie, nawet będąc pod dużą presją oraz w momentach niepewności;
11. nie stwierdziła konfliktu interesów pomiędzy działalnością członków Zarządu a działalnością Banku, jak również nie stwierdzono żadnych okoliczności bądź działań mogących skutkować obniżeniem reputacji Banku.
12. żaden z członków Zarządu nie zajmuje się interesami konkurencyjnymi wobec Banku, ani nie są Przedstawicielami na Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Białej.

W oparciu o przedstawione do analizy dokumenty oraz po uwzględnieniu dotychczasowego doświadczenia w pełnieniu funkcji Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Białej stwierdza, iż członkowie Zarządu spełniają wyżej wymienione kryteria, właściwie sprawują swoje funkcje, w szczególności prawidłowo określają zadania i sprawują kontrolę oraz nadzór nad ich wykonywaniem przez pracowników Banku. Podejmują działania faktyczne i prawne związane z działalnością Banku, wprowadzają oraz zapewniają prawidłowe działanie systemu zarządzania w Banku.

Zgodnie z art. 156 Wytycznych EBA/GL/2021/06, ESMA35-36-2319 z 02-07-2021 r. Przedstawiciele na Zebranie Przedstawicieli Banku w 2023 roku odstąpili od przeprowadzenia wtórnej oceny odpowiedniości indywidualnej członków Rady Nadzorczej Banku. Uznano, iż w stosunku do oceny przeprowadzonej w roku 2022 podczas wyborów nowego składu Rady Nadzorczej na kadencję trwającą od 2022 do 2026 roku, w stosunku do członków Rady nie zaszły istotne zmiany w zakresie niekaralności, sytuacji finansowej, konfliktu interesów, niezależności osądu, powiązań z Bankiem oraz łączenia funkcji, oraz nie wystąpiły zdarzenia lub sytuacje, które spowodowałyby konieczność ponownej oceny indywidualnej jakości i zbiorowej. Członkowie Rady posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji czynności zarządczych a ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

W Banku powołany jest Komitet Audytu. Przewodnicząca Komitetu posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości i badania sprawozdań finansowych oraz działalności Banku, wszyscy członkowie Komitetu posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu bankowości i usług świadczonych przez Bank. Większość Członków Komitetu, spełnia warunki niezależności w rozumieniu art. 129 ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich co potwierdzono w formularzach oceny odpowiedniości kandydatów na członków Komitetu zgodnie z "Metodyką oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego".

Dodatkowe informacje wynikające z Art. 111 a Prawa bankowego

Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Białej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 za dany rok obrotowy.

Bank działa pod nazwą Bank Spółdzielczy w Białej z siedzibą w Białej.

Bank działa w szczególności w oparciu o: Prawo spółdzielcze, Prawo bankowe, Ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszeniu się i bankach zrzeszających oraz Rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego.

Bank Spółdzielczy w Białej nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie posiada podmiotów zależnych. Bank prowadzi działalność tylko i wyłącznie na terenie kraju, na obszarze określonym w Statucie Banku.

W 2023 roku:

- 1) obrót (przychód) wykazywany w sprawozdaniu finansowym wyniósł 15 441 592,12 zł;
- 2) średnie (przeciętne) zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 17,5;
- 3) zysk Banku przed opodatkowaniem to kwota 6 034 525,93 zł;
- 4) podatek dochodowy na dzień bilansowy wyniósł 1 148 649,00 zł, (z tego część bieżąca: 1 201 038,00 zł, część odroczone: (-) 52 389,00 zł),
- 5) Bank nie otrzymał wsparcia finansowego pochodzącego ze środków publicznych, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 776).

Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej.

Stopa zwrotu z aktywów Banku (ROA netto) według stanu na 31 grudnia 2023 roku wyniosła **2,26 %**.

Informacja o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141t Ustawy Prawo bankowe, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile Bank działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust. 1, albo o braku takiej umowy:

Bank nie działa w żadnym z holdingów wymienionych w art. 141 f ust. 1 Ustawy Prawo Bankowe oraz nie posiada umów, o których mowa w art. 141 t ust. 1 Ustawy Prawo bankowe.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd Banku Spółdzielczego w Białej:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR,
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku,
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Białej :

DATA	IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO	PODPIS
18.04.2024	Marcin Gąsior	Prezes Zarządu	Prezes Zarządu Marcin Gąsior
18.04.2024	Katarzyna Olajossy	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych	Wiceprezes Zarządu Katarzyna Olajossy
18.04.2024	Joanna Kusber	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych	Wiceprezes Zarządu Joanna Kusber